

לקראת שבת

עם הלוח ביד

קמחא דפסחא – מעות חיטין

הציבור נקרא לתרום את חלקו במגבית המסורתית – עזרה לנצרכים. ניתן לתרום באמצעות כרטיס אשראי בטלפון 905-709-7770 או להעביר צ'ק בדואר לפקודת:

Beth Chabad Israeli Community
1136 Centre St. Suite 209
Thornhill, ON L4J 3M8

מכירת חמץ

טפסי מכירת חמץ ניתן להשיג במשרדנו או שילחו אימייל לכתובת:

bcicoffice@gmail.com

מצה שמורה

ניתן לרכוש במשרדנו מצות שמורות באריזות של 3 מצות או 1Lb

איחולים ותנחומים

למשפחת פופר מזל טוב להולדת הבן

למשפחת רנות תנחומים על פטירת האב/בעל/סבא בנימין רנות ז"ל

הדלקת נרות: 7:10PM

צאת השבת: 8:11PM

ע"י מרכז חב"ד לדוברי עברית – הרב ישראל לנדא Tel: (905)709-7770 / Fax: (905)709-7917

ליל-הסדר כשיעור חינוכי

איך כל זאטוט יודע היסטוריה?

מי שמחפש ביטוי חי ומלא של המושג 'מסורת' – מוזמן למצוא אותו בליל-הסדר. לילה זה מקפל בצורה היפה ביותר את העברת המורשת היהודית מאב לבן, מדור לדור. דברים רבים נעשים בלילה זה רק כדי לעורר את תשומת-ליבם של הילדים ולגרום להם להתעניין ולשאול. ואכן, בלילה זה תופסים הילדים מקום מרכזי. הם שואלים את ארבע הקושיות, הם 'מכבבים' בהגדה בדמות ארבע-הבנים, וההגדה היא, למעשה, תשובה על שאלותיהם. וכל זה מושתת על הציווי הנצחי: "והגדת לבנך" – לספר לילדי הדור הבא על לידת העם ועל מסורתו ומורשתו.

כאשר נשב בליל פסח אל שולחן-הסדר, יהיה מרגש לחשוב, שאנו ממשיכים בזאת – בפעם ה-3322! את המסורת המופלאה של מאות דורות. כך בדיוק ישבו אבותינו לפני מאות ואלפי שנים. כך בדיוק חגגו את ליל-הסדר יהודים במרוקו ובפרס, ברוסיה ובצרפת, בטורקיה ובתימן, בהולנד ובאוסטרליה, באמריקה ובדרום-אפריקה. זהו החוט שמקשר את מיליוני התאים של העם היהודי עם שפע-החיים של המסורת.

עזרה ראשונה

בזכות הלילה הזה יכול כל ילד יהודי בעולם לספר בשטף ובלשון קולחת כיצד נולד עם-ישראל. דברים שבעמים אחרים ספק אם אנשים מבוגרים יודעים, כל זאטוט יהודי מכיר בעל-פה. הוא יודע לפרטי-פרטים מתי יצאו בני-ישראל ממצרים, מה אכלו, לאן הלכו, עם מי נלחמו. והוא יודע ומרגיש, שהוא דור-ההמשך לעם עתיק-יומין, שלידתו בנס ועתידו בנס.

הדגש הרב שהיהדות שמה על ה"והגדת לבנך", יש בו "מכלל הן אתה שומע לאוי". פירושו של דבר, שבלי העברה עקבית ונאמנה של המסורת היהודית, קשה לצפות להמשכייתה של היהדות. רק העקשנות היהודית הטיפוסית על העברת המסר ושינונו משנה לשנה – היא המבטיחה שגם בעתיד יתקיימו 'סדרים' כאלה ותשתמר המסורת היהודית.

ליל-הסדר הוא רק נקודת-שיא בחינוכו של דור יהודי. הוא מדגיש לנו כמה חשוב לחנך במשך השנה כולה. העם היהודי נושא עמו מורשת כה גדולה ואדירה, שרק על-ידי חינוך עקבי ויום-יומי ניתן להנחילה לדורות הבאים. הניסיונות להסתפק בפירור פה ובצימוק שם, טובים אולי ליעזרה ראשונה ואולי גם להשקטת המצפון, אבל אין בכוחם לגדל דור יהודי איתן ובריא. זו חובתם של הורים – לתת לילדיהם שורשים עמוקים ורחבים במשנת היהדות, ערכיה ומצוותיה.

הבן החמישי

הרבי מליובאוויטש נהג לומר, שחיים אנו בדור שבו הופיע טיפוס יהודי חדש – הבן החמישי. כידוע, יש ארבעה בנים, שהאחרון שבהם הוא זה "שאינו יודע לשאול". גם בן זה יושב עמנו אל השולחן, ויש לנו היכולת להסביר לו, אף שאין הוא יודע מה לשאול. אבל הטיפוס החדש של היהודי הוא זה שאינו מופיע כלל לשולחן הסדר. הוא התרחק כל-כך מערכי המסורת, עד שחג הפסח וליל-הסדר כבר אינם 'אומרים' לו דבר. בשעה שכולנו יושבים ועורכים את ה'סדר' – הוא נמצא מי-יודע-איפה!

תפקידנו כפול: ראשית, להעניק לילדינו את חוויית הפסח ואת החינוך היהודי בכלל, בצורה כה מעמיקה ומרשימה, עד שיהיו בנים 'חכמים'. ובמקביל, לאתר את הבן החמישי, לקרבו באהבה ובסבלנות ולספר לו שגם הוא בן לעם-ישראל, חלק מאותה מסורת מפוארת ששמרנו וששמרה עלינו אלפי שנים, ולגרום לו לשוב אל עצמו ואל שורשיו, כהכנה לשיבה הכללית של העם היהודי אל הקב"ה בגאולה האמיתית והשלמה.

הכומר והעלילה

כומר העיירה חיכם את ידיו בהנאה. סוף-סוף נפלה לידו הזדמנות-פז להפלייל את היהודי ועמו את יהודי הסביבה. הפעם גם הפריץ ישתכנע כי היהודים הם בני-אדם מסוכנים ורעים מעללים.

זה קרה בעיירה קטנה ברוסיה. התגוררו בה כמאתיים משפחות לא-יהודיות, ומשפחה יהודייה אחת. יהודי פשוט וירא-שמים היה יצחק. שמו הטוב הלך לפניו כאיש ישר וטוב-לב, והתושבים הלא-יהודים העריצו אותו.

את פרנסתו הפיק יצחק מהפונדק שחכר מהפריץ המקומי. אף הפריץ כיבדו מאוד וראה בו ידיד טוב ונאמן. לא-אחת ניסו חבריו של הפריץ לשכנעו לנשל את היהודי מהפונדק ולהעבירו לאיש אחר, אך הוא דחה את ההצעות האלה על הסף. להפך, הוא היה משתבח בידידו היהודי, שבזכות עצותיו הנבונות עסקיו משגשגים והולכים.

יצחק נהג כבוד גם בכומר העיירה. כל אימת שבא לפונדק הקפיד להושיבו ליד שולחן מיוחד, ושם קיבל שירות מיוחד ביד רחבה. אולם הכומר קינא ביהודי על האהדה הרבה שהוא זוכה לה. שנאתו גברה והתעצמה במרוצת הזמן, והוא המתין לשעת-כושר שבה יוכל לפגוע בחוכר התמים.

מי הפורים התקרבו ובאו. יצחק נהג לערוך פורים משתה גדול, והוא עצמו היה טורח ונוסע לכפרי האזור ומזמין בעצמו את כל היהודים העניים לבוא ולשמוח על שולחנו בסעודת החג.

הכומר ראה את ההכנות לסעודה הגדולה וחמתו בערה בו. הוא לא היה יכול לשאת את המחשבה שהיהודים יתקבצו לסעודה חגיגית וישמחו על מפלתו של צורר היהודים.

בדיוק אז נקרתה לפניו הזדמנות שציפה לה. אישה אלמנה ביקשה ממנו לבוא אל בנה השוכב על ערש דוויי, ולקבל ממנו וידוי לפני מותו. הכומר בא לראות את הנער ונוכח כי אלה רגעיו האחרונים. במוחו השטני התבשלה מזימה מרושעת.

הוא אמר לאישה כי עליה ללכת מיד אל הכנסייה להתפלל לרפואת בנה, וכי גם הוא ילך אל ביתו כדי להפעיל את 'קסמיו' למען רפואת הנער. כשהתרחקה האישה מהבית, הורה הכומר למשרתו להכניס את הנער לתוך שק ולהביאו לבית הכומר. המשרת מילא את ההוראה כפי שנצטווה.

"וַיִּקְרָא, אֶל-מֹשֶׁה וְיַדְבָּר ה' אֵלָיו, מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר - משה מצווה עתה על עבודת הקרבנות.

כמה סוגי קרבנות יש, ובהם עצמם חילוקים בין האחד לשני. תחילה לומד משה על **קרבן העולה** - הנקרא כך על-שם עלייתו כולו לה: המביא קרבן זה, מן הבקר, כך יהיה סדר הקרבנו; אם הביאו בכדי לכפר על חטאיו, צריך הוא לסמוך את ידיו על ראש הקרבן. (אך אם קרבן נדבה הוא מביא אין צריך לסמוך את ידיו עליו). אחר שנשחט הקרבן זורקים הכהנים - "בְּיַד אֶהְרֹן", את הדם על סביבות המזבח ואת נתחי הבקר הם מניחים על העצים הבורעים עליו. את הקרביים והכרעיים רוחצים במים, ואף הם עולים על המזבח - "עֲלֵה אִשֶׁה רִיח־גִּיחוֹחַ לַה'".

קרבן מנחה: "וַיִּפֶשֶׂת, בְּיַד-תְּקָרִיב קָרְבַּן מִנְחָה - פת של סולת או מאפה תנור, עליה שופך הכהן שמן, נותן עליה לבונה ולוקח "מְלֵא קֶמֶצוּ" (כפי הכמות שמכילה ידו כשקומצה) ומקריבה על המזבח, והנותר נאכל על-ידי הכהנים. כל סוג מנחה ותקרובתה המיוחדת לה, כמבואר בפרשה, אלא שהתנאי הכללי הוא: "וְכָל-קָרְבַּן מִנְחָתְךָ, בְּמִלַּח תִּמְלַח". כלל זה חל אף על הקרבנות: "עַל-כָּל-קָרְבָּנְךָ, תִּקְרִיב מְלֵאחַ".

קרבן שלמים - שהוא קרבן נדבה - מתחלקים בו: המזבח; הכהנים ובעלי הקרבן. אם מן הבקר או מן הצאן, הרי הוא נשחט בפתח אהל-מועד, ואימוריו (חלקיו הפנימיים) קרבים על גבי המזבח. את השוק והחזה אוכלים הכהנים ובשאר יכול להנות כל אדם "זר" (טהור).

עתה מצווה הקב"ה את משה אודות **קרבן החטאת** שחילוקים רבים לו: אם הכהן הגדול טועה ומורה הוראה טעות, וזה עשה כדבריו, הרי הכהן חייב להביא פר חטאת (וקרבן זה נקרא בשם "**פר כהן-משיח**"). הוא סומך את ידיו על הפר וזה נשחט ומדמו מזים שבע פעמים לפני הפרוכת המבדילה בין 'קודש' ל'קודש הקודשים' ועל קרנות מזבח הקטורת. את אבריו הפנימיים של הפר מקריבים על המזבח ושאריו נשרף מחוץ למחנה (במקום בו שופכים את דשן המזבח).

אם טעו הסנהדרין והורו באחת ממצות התורה שלא כדין ועשו הקהל כדבריהם, עליהם להקריב פר כקרבן (ונקרא בשם: "**פר העלם דבר**") עליו סומכים ידיהם כל זקני העדה, ודיני הקרבנו כדיני פר הכהן.

נשיא שחטא בשגגה ולאחר מכן נודע לו שחטא - "וְהָבִיִּא אֶת-קָרְבָּנוֹ שְׁעִיר עִזִּים, זָכָר תָּמִים" המשמש כקרבן חטאת. הנשיא סומך ידיו על קרבנו ולאחר שחיתתו מקריבים את חלבו על המזבח - "וְנִסְלַח לו'".

אדם שחטא בשוגג עליו להביא שעירת עזים (או כבשה) לחטאת - "וְנִסְלַח לו'".

אם שכח אדם את שבועתו והפר אותה, או שלא ידע שהוא טמא ואכל קודשים, עליו להביא **קרבן אשם** ככל אשר תשיג ידו: או שעירת עזים, או שני תורים, או שני בני-יונה, (ואם גם זאת אינו יכול להביא יקריב מנחת סולת) ובכך יסלח לו.

בקרוב אשם חייב גם אדם שמעל בהקדש, אלא שכאן עליו לשלם גם את מחירו של החפץ בו השתמש בתוספת חומש (חמישית מהסכום).

מסתפק האדם אם עבר על איסור או לא - יביא קרבן אשם, "איל תמים" - ונסלח לו.

כן המועל בכספי חברו ונשבע, לשקר, שלא מעל ופטרוהו בית הדין, ואחר זמן החליט לחזור בתשובה ולהחזיר את התשלום - יביא קרבן אשם לה' ולחברו ייתן את סכום לקרן שגגנו, בתוספת קנס של חומש - "וְכָפַר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי ה', וְנִסְלַח לו'".

כעבור שעה קלה הופיע הכומר בפתח הכנסייה ואמר לאישה כי 'תפילותיו' ו'קסמיו' הועילו לנער וכי מצבו השתפר ועליה לגשת לטפל בו. האישה רצה בשמחה לטפל בבנה הממולים, ולתדהמתה גילתה כי בנה נעלם.

מבוהלת רצה האישה אל הכומר בבכי וביללה: "בני נעלם כאילו בלעטו האדמה". הכומר נראה נחרד למשמע הבשורה ואמר: "שובי לביתך ואני אחקור את הדבר. בינתיים עלייך לשתוק ולא לספר לאיש מכל אשר אירע".

ליל פורים הגיע. ביתו של יצחק מלא אורחים, המצפים לסעודה הגדולה ביום המחר. מאוחר בלילה הורה הכומר למשרתו לקחת את השק ובו הגופה ולהניחו בחצר ביתו של היהודי.

לאחר שהמשימה הושלמה השביע הכומר את משרתו לבל יוציא הגה מפיו על המעשה, וליתר ביטחון שלח אותו אל ידידו הכומר בעיירה הסמוכה, ונתן בידו מכתב שבו ביקש מידידו להשהות אצלו את המשרת כמה ימים.

לאחר מכן פנה אל בית הכפרייה והחל לשכנעה כי די היהודים במעל. הוא שם דברים בפיה כי אכן, בדרכה לכנסייה ראתה שני יהודים חשודים סובבים בקרבת ביתה. האישה הסכימה לגשת לתחנת המשטרה ולהתלונן על חשדה כי היהודים חטפו את בנה והרגוהו.

בתוך כך מיהר הכומר אל בית הפריץ וסיפר לו על חטיפתו של הנער. הכומר טען בתוקף כי ידו של היהודי יצחק בפרשה. הפריץ הבטיח לשלוח מיד כוח משטרה לבדוק את העניין.

בעיצומו של יום הפורים פרצו אנשי המשטרה לתוך ביתו של יצחק, ואליהם נלווים הפריץ והכומר. מפקד המשטרה הכריז כי יצחק מואשם בחטיפת נער נוצרי ורציחתו, כדי להשתמש בדמו לאפיית המצות. יצחק החוויר והכחיש כל קשר לעניין, אך המפקד השתיקו והורה לאנשיו לעשות חיפוש מדוקדק בבית ובחצר.

השוטרים חיפשו ככל שיכלו ושובו אל מפקדם ריקים. הכומר ניסה לכוון את השוטרים אל הפינה שבה הטמין משרתו את השק, אך לא נמצא שם דבר.

בתוך כך פנה אחד היהודים האורחים אל המפקד ואמר: "אני סבור כי הכומר הוא שהרג את הנער מתוך כוונה להניחו כאן ולהעליל על היהודי. ייתכן שלא הספיק לעשות זאת, ואם-כן הגופה עדיין בביתו".

הכומר זעם על חוצפתו של היהודי, אך הסכים ברצון כי ייעשה חיפוש בביתו. כמה שוטרים נשארו בבית היהודי, ואילו המפקד, הפריץ ומלווייהם יצאו אל ביתו של הכומר. דלת המחסן נפתחה, ומיד נתגלה לנגד עיניהם שק, והריח שעלה ממנו לא הניח מקום לספק.

הכומר נאסר מיד ולאחר משפט קצר נידון לתלייה.

אך כיצד ידע אותו אורח להפנות את השוטרים אל בית הכומר? - האישה מילא את פיו מים. רק כעבור שנים סיפר את אשר אירע:

בליל פורים יצא החוצה לשאוף אוויר. פתאום ראה דמות נושאת שק על גבה חומקת אל החצר ומטמינה שם את השק. האורח הלך בעקבות האיש וראה כי הוא נכנס אל ביתו של הכומר. הוא החליט מיד כי הדבר הטוב ביותר הוא להחזיר את השק לבעליו...